

Toelichting Obligatie Lening

Zonnepark Hee

Het zonnepark Hee is de eerste Terschellinger energiebron van Terschelling Energie. Maar liefst 1500 zonnepanelen gaan ca. 400.000 kWh stroom leveren voor zo'n 120 huishoudens op Terschelling. De panelen worden geplaatst op drie grote schuren en op een stuk weiland van Cor Langerak in Hee. Alle vergunningen voor de bouw van het Zonnepark zijn afgegeven en de subsidie van de Rijksoverheid is toegezegd. Terschelling Energie heeft nu een gedegen basis voor een verantwoorde financiering, waar ook de Terschellinger bevolking bij betrokken wordt.

Het gaat om een investering, bij turn key oplevering, van € 445.000, af te schrijven in 15 jaar¹. Voor dit bedrag worden 1.500 zonnepanelen op de genoemde drie grote schuren en het weiland gelegd, met een geschatte stroomopbrengst van ca 400.000 kWh per jaar, goed voor ca 120 huishoudens.² Daarnaast is al € 32.000 uitgegeven aan ontwikkelkosten. Totale investering € 477.000.

SDE+ subsidie

Voor het project heeft de Rijksoverheid een SDE+ subsidie ter beschikking gesteld. Deze regeling vult de geldende marktprijs voor zonnestroom aan tot een kostendekkend niveau. Dit levert een voor 15 jaar vast bedrag op van 12,4 eurocent per kWh opgewekte stroom. Dit betekent een vaste omzet van ca € 49.000 per jaar. Daarbij komt nog een vergoeding van € 0,01 bij verkoop van de stroom aan het door ons gecontracteerde energiebedrijf (Vandebron). Totale omzet € 53.000 per jaar.

Financiering

De hoofdfinancier wordt het FSFE (*Fonds Schone Friese Energie*) dat maximaal 2/3 van het te financieren bedrag voor zijn rekening zou kunnen nemen. Wij hebben gekozen voor bijna de helft. Het gaat dan om twee leningen, beide met een looptijd van 15 jaar. De ene is een achtergestelde (junior) lening van € 50.000, met een vaste rente van 5% per jaar en een tweede is een gewone (senior) lening van € 180.000 tegen 4% rente per jaar met de mogelijkheid om deze geheel of gedeeltelijk vervroegd af te lossen.

De 2^e financieringsbron wordt gezocht bij de Terschellinger bevolking. Iedereen met een stroomaansluiting kan zich hiervoor inschrijven, mits lid van de Coöperatie. Het idee daarachter is dat dit de draagkracht onder dit project verhoogd. Het gaat dan om een obligatielening van € 180.000 met een looptijd van 15 jaar en een rente van 4%. De

---

¹ Het gaat hierbij om € 389.000 voor de totale installatie en € 56.000 voor de Liander aansluiting aan het elektriciteitsnet

² Het Ingenieursbureau Encon heeft het project gemodelleerd en dit als behoudende schatting gerapporteerd.

bedoeling is om 600 Obligaties van € 300 uit te geven, ter waarde van ca één zonnepaneel.

Daarnaast brengt TE nog eigen vermogen in op basis van o.m. een donatie van de SEM, de voorganger van TE, ter grootte van € 26.000 en reeds uit gegeven (activering) van de voorbereidingskosten van € 41.000 of wel totaal € 67.000, zijnde 14% van de genoemde investering.

Community Funding

Terschelling Energie neemt het uitgangspunt '*Voor Terschelling, door Terschelling*' zeer serieus. Dat willen wij per se tot uitdrukking laten komen bij de participatie van Terschellingsters in de financiering van energieprojecten op Terschelling. Daarom wordt deze Obligatielening uitgeschreven. Iedereen die een eigen stroomaansluiting op het eiland heeft kan dus deelnemen. Deze Obligatielening is zoals gezegd groot € 180.000 met een looptijd van 15 jaar en 4% jaarlijkse rente. Aflossing en rentebetaling vinden plaats via een annuïteiten schema, dat wil zeggen iedere obligatiehouder krijgt jaarlijks een vast bedrag, waar rente en aflossing in verdisconteerd zijn.

Projectrealisatie: Ontwerp, Inkoop en Constructie

TE ontwerpt en koopt niets in voor dit project, alles loopt via GroenLeven BV, onze *Engineering, Procurement & Construction* (EPC) partner. Zij zijn ook de hoofdaannemer en zullen zo veel mogelijk Terschellingster bedrijven als onderaannemers bij het project betrekken. Het project wordt daarmee 'turn key' opgeleverd, inclusief alle garanties.

Gekozen is voor deze EPC partner omdat zij veel kennis en ervaring hebben met het ontwerpen en installeren van veldsystemen, het belangrijkste onderdeel van het project Hee.

Verkoop zonnestroom

Terschelling Energie werkt samen met Vandebron (VdB). TE treedt hierbij op als:

1. Wederverkoper van duurzame elektriciteit,
2. Bemiddelaar tussen VdB en onafhankelijke Terschellingster zonnestroom producenten
3. Producent/Leverancier van zonnestroom aan VdB.

De keuze voor deze partij is ingegeven door hun gunstige voorwaarden op al deze vlakken, en de soliditeit en solvabiliteit van hun organisatie. Maar vooral ook omdat de consument zelf kan bepalen van welke producent hij stroom geleverd wil krijgen! VdB is geen handelaar in stroom, maar een makelaar die geen winst maakt op de geleverde stroom (hoe meer jij gebruikt, hoe meer de meeste energiebedrijven verdienen), maar werkt middels een vastrecht constructie als verdienmodel. Dit past als geheel goed bij

het uitgangspunt van Terschelling Energie: *'Door Terschelling, voor Terschelling'*. Zoveel mogelijk geld blijft op het eiland en verdwijnt niet in de zakken van een (grote) derde partij.

De positie van de Obligatiehouders

Het deelnemen aan een Obligatielening is een vorm van beleggen. Daar zijn risico's aan verbonden. Bij beleggen in een risicovolle onderneming lopen de obligatiehouders de kans dat rente en aflossing in het gedrang komen. Voor obligaties zijn die risico's kleiner dan de risico's verbonden aan aandelen. Zo is het rendement een vaste 4% en wordt de inleg over de looptijd van 15 jaar terug betaald.

De zonnepanelen worden in 15 jaar afgeschreven en leningen terug betaald terwijl de technische levensduur 30 jaar is. De opbrengsten zijn conservatief ingeschat en voor wat betreft de SDE+ subsidie, die is gegarandeerd door de Rijksoverheid voor 15 jaar. Na deze 15 jaar is er geen sprake meer van kapitaalkosten en ook niet meer van SDE+ subsidie, alleen nog operationele kosten. Als op dat moment de stroomprijs structureel lager is dan deze kosten, wordt het zonnepark ontmanteld. Is de stroomprijs hoger is er sprake van winst voor de Coöperatie, winst waarover de leden kunnen beslissen.

Tevens wordt de eerste hypotheek op de installatie gedeeld met het FSFE.

Daarnaast heeft het TE bestuur zich bij het opstellen van de business case en het verdienmodel laten bijstaan door inbreng van ervaren en ter zake deskundige partners.

Het FSFE assisteert met hun kennis, ervaring en modellen TE bij de financiële planning en GroenLeven doet hetzelfde bij de fysieke planning. De Community Funding loopt via het internet platform van het bedrijf Duurzaaminvesteren.nl. Dit platform is door de Autoriteit Financiële Markten (AFM) gecertificeerd om namens de AFM de vereiste waarborgen ter bescherming van Obligatiehouders te verzekeren. Tenslotte, ook onze accountant kijkt mee.

Ter bescherming van obligatiehouders enerzijds en leden van de Coöperatie, niet-zijnde obligatiehouder anderzijds, is Zonnepark Hee BV opgericht met als enig aandeelhouder Terschelling Energie Coöperatief U.A. Dit is dan ook de uitgevende instantie van de Obligatielening.

De obligatiehouders kunnen geen directe invloed uitoefenen op het beleid van deze BV. Maar omdat zij lid zijn van de Coöperatie kunnen zij wel, via de ALV van TE, indirecte invloed uitoefenen. De Coöperatie is immers de enige Aandeelhouder van Zonnepark Hee BV en als zodanig volledig aanspreekbaar op het beleid van die BV.

Inschrijving

De inschrijving op deze Obligatielening start op 23 november en sluit per 15 december 2017. Inschrijving kan eenvoudig via www.terschellingenergie.nl/zonneveld-hee. Van daaruit wordt u doorverwezen naar de website van duurzaaminvesteren.nl. Daar worden alle inschrijvingen geadministreerd en getoetst aan de inschrijvingsvoorwaarden zoals vermeld in het Informatie Memorandum (Legitimititeit en Omvang) dat de basis vormt voor de Leninguitgifte. Na toetsing volgt een toewijzing door TE. Van daaruit kunnen de gelden gestort worden op een 'derdenrekening' bij een

notaris . Nadat de inschrijving voltooid is komen de gelden pas ter beschikking van TE. Slaagt de inschrijving onvoldoende dan worden deze gelden terug gestort naar de inschrijvers en zal een herbezinning op het project plaats vinden. Slaagt de inschrijving, dan kan door Zonnepark Hee BV met de bouw van Project Hee begonnen worden.

Meer informatie

Wil je meer weten over het aanschaffen van een of meerdere obligaties? Op donderdag 23 november vindt een Informatie Avond plaats voor leden en op donderdag 30 november een voor alle geïnteresseerden. Ga ook naar onze website www.terchellingenergie.nl Hier vind je alle updates over de realisatie van het park. Je kunt je ook aanmelden voor de nieuwsbrief.

Heb je ideeën of wil je zelf actief worden voor Terschelling Energie? Stuur dan een mailtje naar info@terchellingenergie.nl of spreek een van de bestuursleden aan, Dirk-Jan van Schie, Jelle Cupido, Simon Kalf, Jacob Sil Ruige, Marc Boekeloo of Willemijn Steentjes.

Let op!

Deze toelichting is GEEN Prospectus of Informatie Memorandum. Het geeft in kort bestek wel de essentie van het Informatie Memorandum weer. Alvorens een beslissing te nemen over deelnemen aan de Obligatielening Zonnepark Hee dien je goed kennis te nemen van het formele Informatie Memorandum. Het is te downloaden van de website van Terschelling Energie. Daarnaast wordt het in gedrukte vorm verstrekt op de Informatie Avonden over Zonnepark Hee. Inschrijving houdt impliciet een Verklaring van Kennisname in.

Het aanschaffen van een obligatie, ter waarde van één zonnepaneel, geeft je geen recht op (eerste) aankoop van de zonnestroom van het zonneveld. Na oplevering van het zonneveld zullen we i.s.m. Vandebron de zonnestroom via de website van TE aanbieden. Je wordt hier uiteraard tijdig over geïnformeerd.

Terschelling, 20 november 2017.

Het bestuur van Terschelling Energie.